

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/30/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722201109
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8722201109.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Kataríny Krochtovej, v spore žalobcov: 1./ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX D. - E. F. G., 2./ H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX D. - E. F. G., právne zastúpení: BDO Legal s.r.o., so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava, IČO: 51 803 330, proti žalovaným: 1./ A. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX J., 2./ K. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. D., právne zastúpený JUDr. Martin Bašista, advokát so sídlom Štefánikova 8, 058 01 Poprad, IČO: 37 880 381, 3./ L. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX J., 4./ M. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX J., o vypratanie nehnuteľnosti s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 21C/26/2022-126 zo dňa 04.01.2024 v spojení s opravným uznesením č. k. 21C/26/2022-143 zo dňa 05.03.2024, takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku III. v spojení s opravným uznesením.
- II. Žalobcom v 1. a 2. rade a žalovaným v 2., 3. a 4. rade náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“ a „súd“) rozhodol tak, že vo výroku I. konanie zastavil, vo výroku II. vyslovil, že žalobcom v 1. a 2. rade priznáva voči žalovanej v 1. rade náhradu trov konania v plnom rozsahu a vo výroku III. vyslovil, že žalobcom v 1. a 2. rade náhradu trov konania voči žalovaným v 2., 3. a 4. rade nepriznáva.
2. Súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 144, § 145 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 257 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).
3. V dôvodoch rozhodnutia súd konštatoval, že dňa 26.01.2023 bola podaná žaloba, ktorou žalobcovia žiadali, aby súd uložil žalovaným povinnosť vypratať nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, okres J., obec J., katastrálne územie K. K., a to parcelu registra „C“ č. XXXX/XXX o výmere 328 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie; parcelu registra „C“ č. XXXX/XXX o výmere 269 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie; parcelu registra „C“ č. XXXX/XXX o výmere 480 m², druh pozemku: orná pôda; parcelu registra „C“ č. XXXX/XXX o výmere 320 m², druh pozemku: orná pôda; stavbu – rodinný dom so súpisným číslom XXXX, postavený na parcele registra „C“ č. XXXX/XXX o výmere 269 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie.
4. Dňa 25.07.2023 bolo súdu doručené podanie žalobcov, v ktorom uviedli, že žalovaní po podaní žaloby vypratali vyššie uvedené nehnuteľnosti. Z uvedeného dôvodu vzali žalobu v celom rozsahu späť, žiadali konanie zastaviť a priznať náhradu trov konania voči žalovaným.

5. Súd vyzval žalovaných na vyjadrenie k podaniu žalobcov. Žalovaná v 1. rade dňa 26.07.2023 súdu oznámila, že súhlasí so späťvzatím žaloby. Žalovaný v 2. rade dňa 22.09.2023 súdu oznámil, že so späťvzatím žaloby súhlasí. Zároveň navrhol, aby súd vo vzťahu k nemu nepriznal žalobcom náhradu trov konania, nakoľko v čase podania žaloby už predmetné nehnuteľnosti dlhodobo neužíval. Žalované v 3. a 4. rade sa k späťvzatiu žaloby nevyjadrili.

6. Súd výrok o trovách konania žalobcov v 1. a 2. rade voči žalovanej v 1. rade odôvodnil podľa § 256 ods. 1 CSP tak, že zaviazal žalovanú v 1. rade na náhradu trov konania v plnom rozsahu, nakoľko žalovaná v 1. rade vypratáním predmetných nehnuteľností po podaní žaloby zavinila zastavenie konania.

7. Výrok o nároku na náhradu trov konania žalobcov v 1. a 2. rade voči žalovaným v 2., 3. a 4. rade odôvodnil súd podľa § 257 CSP, pričom konštatoval, že predmetom sporu bolo vypratanie predmetných nehnuteľností, ktoré žalobcovia nadobudli na základe kúpnej zmluvy zo dňa 30.06.2017. Ako predávajúca uzavrela uvedenú kúpnu zmluvu spoločnosť PROFINEX engineering, s.r.o. v postavení záložného veriteľa, ktorý bol oprávnený pri výkone záložného práva predmetné nehnuteľnosti ako záloh predaj priamym predajom, ako to vyplýva z Dodatku č. 1 k Zmluve o zriadení záložného práva zo dňa 15.02.2017. Žalovaná v 1. rade po uzavretí uvedenej kúpnej zmluvy podala na súde návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Uznesením zo dňa 19.12.2017, sp. zn. 17C/64/2017 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalobcom, aby sa zdržali nakladania s predmetnými nehnuteľnosťami odo dňa doručenia uznesenia do právoplatného skončenia vo veci samej, ďalej uložil žalobcom strpieť nerušené užívanie nehnuteľností žalovanou v 1. rade odo dňa doručenia uznesenia do právoplatného skončenia vo veci samej a súčasne uložil žalovanej v 1. rade podať žalobu vo veci samej o určenie vlastníckeho práva, prípadne existencie záložného práva so stranami sporu totožnými v predmetnom konaní a spoločnosťou PROFINEX engineering, s.r.o., do 60 dní odo dňa doručenia uznesenia. Žalovaná v 1. rade sa žalobou doručenou súdu dňa 19.02.2018 domáhala, aby súd určil, že je výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 04.08.2021, č. k. 9C/22/2018-165, právoplatným dňa 29.10.2021, žalobu zamietol. Na základe uvedeného rozsudku zaniklo aj neodkladné opatrenie sp. zn. 17C/64/2017, ktorým bola okrem iného uložená povinnosť žalobcom strpieť nerušené užívanie predmetných nehnuteľností žalovanou v 1. rade.

8. S ohľadom na uvedené skutočnosti mal súd za to, že vo vzťahu k žalovaným v 3. a 4. rade je dôvodné nepriznať žalobcom náhradu trov konania podľa § 257 CSP. Súd konštatoval že ide o výnimočnú situáciu v okolnostiach veci a súčasne mal za to, že na strane žalovaných v 3. a 4. rade sú dané aj dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalované v 3. a 4. rade sú dcéry žalovaných v 1. a 2. rade, pričom žiadnym spôsobom nemohli ovplyvniť vyššie uvedené skutočnosti (vznik záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam, predaj zálohu) a ani žiadnym spôsobom nezavinili stav, že predmetné nehnuteľnosti neboli odovzdané žalobcom po tom, čo rozsudok o zamietnutí žaloby podanej žalovanou v 1. rade o určenie vlastníckeho v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/22/2018, nadobudol právoplatnosť. Súd mal za to, že nie je možné spravodlivo od žalovaných v 3. a 4. rade ako detí žalovaných v 1. a 2. rade, hoci v tomto čase už plnoletých, žiadať zabezpečenie vypratania predmetných nehnuteľností a ich odovzdanie žalobcom. Navyiac podľa vyjadrenia žalovaného v 2. rade zo dňa 14.08.2023 v čase podania žaloby ani počas konania žalované v 3. a 4. rade predmetné nehnuteľnosti neobývali a neužívali. Z týchto dôvodov súd žalobcom voči žalovaným v 3. a 4. rade náhradu trov konania podľa § 257 CSP nepriznal.

9. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení k späťvzatiu žaloby uviedol, že v čase podania žaloby a počas konania predmetné nehnuteľnosti neužíval a neobýval. Uvedené tvrdenie doplnil dňa 23.11.2023, pričom uviedol, že už dlhodobo býva na adrese K. D., G. XXX/XX v rodičovskom dome, ktorého vlastníkom je v súčasnosti jeho sestra. K uvedenému tvrdeniu predložil výpis z LV č. XXXX, k. ú. K. D.. Podľa žalovaného v 2. rade táto skutočnosť vyplýva aj zo spisu Okresného súdu Poprad sp. zn. 15P/4/2022, kde v správe ÚPSVaR Poprad je uvedené, že z domácnosti na adrese I. XXXX/XX, J. sa odsťahoval v decembri 2021. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti mal súd za to, že aj vo vzťahu k žalovanému v 2. rade sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 257 CSP. V tejto súvislosti súd dodal, že žalovaný v 2. rade v čase podania žaloby dňa 22.04.2022 a ani v priebehu konania predmetné nehnuteľnosti neužíval, a teda nemohol zabezpečiť ich vypratanie a odovzdanie žalobcom. Súd doplnil, že žalovaný v 2. rade mal síce v čase podania žaloby až do októbra 2023 evidovaný trvalý pobyt na adrese I. XXXX/XX, J., avšak hlásenie trvalého pobytu má len evidenčný charakter, ktorý ešte neznamená, že osoba sa na adrese trvalého pobytu aj skutočne zdržiava.

10. Uznesením č. k. 21C/26/2022-143 zo dňa 05.03.2024 súd prvej inštancie opravil napadnuté uznesenie tak, že cit.: „Označenie žalovaných 1/ a 2/ v záhlaví uznesenia Okresného súdu Poprad č. k. 21C/26/2022 - 126 zo dňa 04.01.2024 sa opravuje tak, že správne znie: „1./ A. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX J., právne zastúpená: Advokátska kancelária PIATNIK, s.r.o., so sídlom 054 01 Levoča, Vysoká 425/71, IČO: 54 915 627, 2./ K. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. D., právne zastúpený: JUDr. Martin Bašista, advokát, so sídlom 058 01 Poprad, Štefánikova 8, IČO: 37 880 381.“

11. Súd vydanie opravného uznesenia odôvodnil tým, že označenie žalovaných v 1. a 2. rade opravil v tom zmysle, že doplnil ich právnych zástupcov. Právny zástupca žalovanej v 1. rade dňa 01.02.2024 súdu oznámil ukončenie právneho zastúpenia. Nakoľko uznesenie č. k. 21C/26/2022 - 126 bolo vydané dňa 04.01.2024, teda pred dňom, kedy sa súd dozvedel o ukončení zastúpenia, doplnil aj označenie v tom čase aktuálneho právneho zástupcu žalovanej v 1. rade.

12. Proti výroku III. napadnutého uznesenia podali odvolanie žalobcovia v 1. a 2. rade. Žiadali, aby odvolací súd napadnutý III. výrok uznesenia zmenil tak, že žalobcom v 1. a 2. rade prizná voči žalovaným v 2., 3. a 4. rade nárok na náhradu rov konania v rozsahu 100 % a zároveň žalobcom v 1. a 2. rade prizná nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným v 2., 3. a 4. rade.

13. Žalobcovia v 1. a 2. rade v odvolaní uviedli, že súd prvej inštancie zistil nesprávny skutkový stav a rovnako vec nesprávne právne posúdil, keď ustálil, že žalovaný v 2. rade v čase podania žaloby a počas konania nebyval na adrese I. XXXX/XX N. J., t. j. neužíval predmetné nehnuteľnosti, a preto ich nemohol odovzdať, čo malo zakladať dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP. Súd prvej inštancie vychádzal z LV č. XXXX pre k. ú. K. D. a zo zápisnice o pojednávaní v konaní vedenom pod sp. zn. 15P/4/2022 a tiež zo správy ÚPSVaR Poprad podanej do konania sp. zn. 15P/4/2022. Okrem toho, že žalobcovia sa nemali možnosť s takými dôkazmi oboznámiť, tieto ani v dostatočnej miere neosvedčujú tvrdenie prezentované žalovaným v 2. rade. Zápisnica o pojednávaní a rovnako správa ÚPSVaR Poprad obsahujú iba tvrdenia žalovaného v 2. rade, a teda nemôžu byť dôkazným prostriedkom o jeho pobyte. Žalobcovia poukázali aj na to, že súd prvej inštancie vyzval žalovaného v 2. rade na predloženie nájomnej zmluvy, ktorá by taký vzťah k nehnuteľnosti preukazovala. Súd sa však napokon uspokojil iba s tvrdeniami žalovaného v 2. rade, hoc obsiahnutými v inom súdnom konaní. Skutkový stav, ktorý zistil, je založený na ničím nepodloženom tvrdení žalovaného v 2. rade, ktoré je navyše v rozpore so skutočnosťou. Žalobcovia totiž poznajú dôvody, prečo podali žalobu voči všetkým štyrom žalovaným. Dňa 20.06.2023 síce došlo k podpisu odovzdávacieho a preberacieho protokolu zo strany žalovanej v 1. rade a zástupcu žalobcov v 1. a 2. rade, avšak k skutočnému vyprataniu nehnuteľností došlo už skôr, nakoľko už dňa 06.06.2023 právny zástupca žalobcov v 1. a 2. rade požadoval od právneho zástupcu žalovanej v 1. rade potvrdenie, či došlo k úplnému odsťahovaniu (vyprataniu vecí) rodiny I. z rodinného domu súp. č. XXXX v k. ú. K. K. (e-mail z 06.06.2023). V nadväznosti na tento e-mail dňa 06.06.2023 právny zástupca žalovanej v 1. rade potvrdil úplné odsťahovanie rodiny I. z predmetného rodinného domu. Podľa žalobcov užívanie nehnuteľnosti neznamena jej denné užívanie ako primárnej domácnosti, ale napr. aj užívanie občasné, počas víkendov a sviatkov, alebo za účelom realizácie styku s maloletým dieťaťom a prípadne aj ako skladu osobných vecí. K ukončeniu užívania nehnuteľností došlo v júni 2023, čo bolo potvrdené aj podpisom protokolu dňa 20.06.2023. Rovnako súd prvej inštancie nesprávne zistený skutkový stav nesprávne právne vyhodnotil, keď ho označil ako dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 257 CSP. Ak by súd prvej inštancie mal dostatočný podklad na ustálenie skutkového stavu, z ktorého by vyplývalo, že žalovaný v 2. rade nehnuteľnosti neužíval v čase podania žaloby, boli by to dôvody na zamietnutie žaloby, a teda žalovaný v 2. rade by mal v konaní procesný úspech. Pokiaľ ide o dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, tie sú zväčša sociálne, ekonomické, resp. aj vo vzťahu k procesnému postupu strany. Súd prvej inštancie zistený skutkový stav podriadil pod nesprávnu právnu normu, t. j. vec nesprávne právne posúdil. Žalobcovia v 1. a 2. rade súčasne namietali aj záver súdu o nepriznaní náhrady trov konania voči žalovaným v 3. a 4. rade. Je zrejmé, že založenie nehnuteľnosti a výkon záložného práva žalované v 3. a 4. nemali možnosť ovplyvniť, nakoľko neboli účastníčky týchto právnych vzťahov. Predmetom sporu je však vypratanie nehnuteľnosti - rodinného domu a príľahlých pozemkov na adrese I. XX, J. - K. K.. Žalobcovia adresovali žalovaným v 1. až 4. rade výzvu na vypratanie nehnuteľností, pričom všetci žalovaní si výzvy prevzali, a to na adrese I. XX, J. - K. K.. Ak si teda adresát zásielku prevezme na adrese nehnuteľnosti, ktorá je predmetom sporu o vypratanie, je evidentné, že sa jedná o adresu, na ktorej je ho možné zastihnúť, a to z dôvodu, že k takej nehnuteľnosti má faktický vzťah (odhliadnuc od toho či

oprávnený alebo nie). Záver súdu prvej inštancie, že žalované v 3. a 4. rade v čase podania žaloby nemali nehnuteľnosti obývať a užívať, je v rozpore so skutočnosťou, ktorá vyplýva z ostatných dôkazov v súdnom spise (doručeníek). Ak by totiž žalované v 3. a 4. rade nehnuteľnosti neobývali, zásielka by sa vrátila ako neprevzatá s poznámkou adresát sa odsťahoval. Záver súdu prvej inštancie o tom, že žalované v 3. a 4. rade nemali nehnuteľnosti užívať, je navyše založený iba na tvrdení žalovaného v 2. rade, ktorý ho poskytol vo vyjadrení zo dňa 14.08.2023. Žalované v 3. a 4. rade boli procesne pasívne a tvrdenia žalobcov v žalobe nepopreli. To znamená, že nespornou skutočnosťou bolo o.i. užívanie sporných nehnuteľností žalovanými v 3. a 4. rade. Týmto nič nebránilo nehnuteľnosti na základe výzvy žalobcov vypratať, a to bez ohľadu na vzťah k žalovaným v 1. a 2. rade. Žalované v 3. a 4. rade sú plnoleté osoby, ktoré si musia byť vedomé následkov svojho konania bez ohľadu na to, že v čase, keď došlo k prevodu vlastníckeho práva k ich obydliu, neboli plnoleté. Súd prvej inštancie rozhodovanie o trovách konania vnímal optikou zhovievavou v prospech strany žalovaných v 2. až 4. rade, a to napriek tomu, že na to neboli dôvody. Žalobcovia vnímajú, že na prvý pohľad môže byť pozorovateľný sociálny aspekt sporu, avšak medzi stranami sporu sa vo vzťahu k vypratávaným nehnuteľnostiam vedú spory od roku 2017. Samotné vypratanie nehnuteľností bolo výsledkom mimosúdnych rokovaní, ktoré mali definitívne urovnať všetky spory, ktoré pretrvávajú medzi stranami sporu.

14. Žalovaný v 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov uviedol, že s napadnutým uznesením v plnom rozsahu súhlasí. Súd prvej inštancie rozhodol správne a v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami, ktoré správne vyložil a zaoberal sa dostatočne každou potrebnou okolnosťou a skutočnosťou, ktorá bola v konaní zistená. Napadnutý výrok uznesenia súdu je dostatočne odôvodnený. Dodal, že dňa 13.01.2022 podal návrh na rozvod manželstva v konaní vedenom pod sp. zn. 15P/4/2022 a zároveň na pojednávaní dňa 21.06.2022 uviedol, že spoločnú domácnosť so žalovanou v 1. rade už od 20.12.2021 nezdíela a už ku koncu roka 2021 bol odsťahovaný z predmetnej nehnuteľnosti. Ak žalobcovia poukazujú na emailovú komunikáciu, v ktorej je označená „rodina I.“, žalovaný v 2. rade uviedol, že žalovaná v 1. rade má štyri deti, pričom zvyšné dve nie sú účastníkmi konania, nakoľko sú maloletými, avšak ich priezvisko je taktiež I.. Z uvedeného dôvodu predložený dôkaz - emailová komunikácia zo dňa 06.06.2023 žiadnym spôsobom nereflektuje skutočnosti, ktoré žalobcovia uvádzajú. Podľa názoru žalovaného v 2. rade sú to práve žalobcovia, ktorí neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali svoje tvrdenia, resp. žiadnym spôsobom nedokázali, že sa žalovaní v 2. až 4. rade v tom čase zdržiavali v predmetnej nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s predmetným dokazovaním a rozhodol vo veci správne. Tiež poukázal na to, že žalovaná v 3. rade L. I. od roku 2016 študovala v Bratislave na Vysokej škole manažmentu CityUniversity of Seattle, t.j. zdržiava sa tam už 8 rokov. V mieste štúdia pracovala a zároveň bývala a aj v súčasnosti tam býva so svojim dlhoročným partnerom. Z uvedeného dôvodu preto nemôže ísť o občasnú užívanie nehnuteľností. Žalovaná v 4. rade M. I. navštevuje vysokú školu v Bratislave, kde aj býva. Ak žalobcovia poukazovali na prevzatie výzvy na vypratanie nehnuteľností všetkými žalovanými, žalovaný v 2. rade poukázal na to, že nemôže ísť o žiadne presvedčenie, že všetci mali predmetnú nehnuteľnosť v rozhodnom období užívať, keďže podpisy na doručenkách sú identické, resp. ich písala jedna a tá istá osoba a navyše výzvy neboli doručované do vlastných rúk. Žalobcami podané odvolanie voči výroku III. je nedôvodné, keďže žiadnym spôsobom nepreukázali skutočnosť, že by sa žalovaní v 2. až 4. rade mali v danom čase nachádzať alebo užívať akýmkoľvek spôsobom predmetnú nehnuteľnosť. Práve naopak, žalovaní v 2. až 4. rade listinnými dôkazmi preukázali, že predmetnú nehnuteľnosť v rozhodnom čase neužívali, t. j. už v čase podania žaloby a ani počas celého konania. Na základe toho žalovaný v 2. rade navrhol, aby odvolací súd uznesenie potvrdil ako zákonné a vecne správne.

15. Žalované v 3. a 4. rade sa k odvolaniu žalobcov v 1. a 2. rade nevyjadrili a hoci akoby ich vyjadrenie je obsiahnuté vo vyjadrení žalovaného v 2. rade, zastúpeného právnym zástupcom, tomuto vyjadreniu vo vzťahu k žalovaným v 3. a 4. rade nemožno pripísať žiadané účinky, keďže do konania nebola predložená plná moc na ich zastupovanie právnym zástupcom, ktorý je zároveň právnym zástupcom žalovaného v 2. rade.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP), preskúmal napadnutý výrok uznesenia súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že uznesenie v jeho napadnutej časti je potrebné potvrdiť.

17. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane

19. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Civilný sporový poriadok v súčasnosti upravuje náhradu trov konania v ustanoveniach § 255 a nasl., v zmysle ktorých sa v sporových konaniach ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Ak strana nemá plný úspech vo veci, každá zo sporových strán (t. j. žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Vo všeobecnosti platí, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Pomer sa vyjadruje spravidla percentuálne. Aj keď má strana podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP právo na náhradu trov konania na základe zásady úspechu v konaní, súd jej nemusí priznať náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP).

21. Späťvzatie žaloby je dispozitívny procesný úkon, ktorý patrí výlučne žalobcovi. Žalobca ako dominus litis (pán v spore), ktorému svedčí právo podať žalobu, túto môže na základe vlastnej úvahy, aj bez uvedenia dôvodu vziať späť. Späťvzatie žaloby ako procesnoprávny úkon je prejavom autonómnej vôle žalobcu, s ktorým procesné normy spájajú ukončenie súdneho konania, teda je takou skutočnosťou, ktorá bezprostredne vedie k zastaveniu konania. Pokiaľ vedie k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu a aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobca žalobu zobral späť pre správanie žalovaného, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania. Ak však žalobca zobral žalobu späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca.

22. Pojem procesné zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska a bez ohľadu na to, aký by bol výsledok konania, keby k späťvzatiu žaloby nedošlo

23. Účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením sudcovského moderačného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva vyžaduje, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré zákon nešpecifikuje. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, ako aj z aspektov sociálnych. Použitie zákonného ustanovenia § 257 CSP musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a prispievať k dosiahnutiu spravodlivosti pre strany sporu. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci - charakter konkrétneho konania alebo konkrétnej procesnej situácie, ako aj v okolnostiach týkajúcich sa strany. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa je potrebné komplexne vyhodnotiť osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery u všetkých sporových strán a taktiež zohľadniť okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku, prihliadnuť aj na postoj strán, a vziať na zreteľ aj to, ako si strany plnili svoje procesné povinnosti z hľadiska plynulosti a hospodárnosti priebehu konania, napr. či strany uvádzali rozhodujúce skutočnosti a dôkazy (prostriedky procesného útoku a procesnej obrany) riadne a včas (porov. uznesenie Ústavného súdu SR z 8. decembra 2011, sp.zn. II. ÚS 563/2011-14).

24. Zo spisu vyplýva, že žalobcovia v 1. a 2. rade sa žalobou domáhali vypratania nehnuteľností špecifikovaných v bode 3. odôvodnenia tohto rozhodnutia voči žalovaným v 1. až 4. rade. Vlastníctvo

k nehnuteľnostiam, pôvodne vo vlastníctve žalovanej v 1. rade, nadobudli na základe kúpnej zmluvy zo dňa 30.06.2017. Je nepochybné, že žalovaní v 1. a 2. rade boli manželia a žalované v 3. a 4. rade sú ich plnoleté dcéry. Oprávnenie ostatných žalovaných bývať v spornej nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovanej v 1. rade vyplynulo z rodinných vzťahov založených manželstvom. Žalovaný v 2. rade uviedol, že podal návrh na rozvod manželstva, o čom svedčí aj zápisnica o pojednávaní vo veci o rozvod manželstva s prísl. sp. zn. 15P/4/2022 zo dňa 14.03.2023. Aj z tejto zápisnice vyplýva, že žalovaný v 2. rade udával svoje bydlisko v K. D., G. XX, čo je rodinný dom, ktorého spoluvlastníčkou je jeho sestra. Žalobcovia namietali, že súd prvej inštancie založil v tejto súvislosti svoje rozhodnutie na tvrdeniach žalovaného v 2. rade bez toho, aby žalovaný v 2. rade predložil dôkaz o tejto skutočnosti a že samotný výpis z LV č. XXXX, k. ú. K. D., ako aj zápisnica o pojednávaní vo veci sp. zn. 15P/4/2022, nie sú dostatočné. Podľa názoru odvolacieho súdu predložené dôkazy podporujú tvrdenia žalovaného v 2. rade a hoci žalovaný nepredložil nájomnú zmluvu o užívaní rodinného domu vo vlastníctve svojej sestry, je bežnou praxou, že rodinní príslušníci v mnohých prípadoch svoje vzťahy právne neupravujú a v prípadoch užívania nehnuteľností svojimi blízkymi s týmto súhlasia. Okrem toho žalobcovia namietali, že žalované v 3. a 4. rade boli v konaní pasívne. Z obsahu spisu však vyplýva, že po podaní žaloby začali prebiehať mimosúdne rokovania, ktoré dospeli k tomu, že žalovaná v 1. rade (predchádzajúca vlastníčka) odovzdala predmetné nehnuteľnosti žalobcom dňa 20.06.2023.

25. Žalobcovia v 1. a 2. rade namietali, že aj z e-mailovej komunikácie zo dňa 06.06.2023 (č. I. 135 spisu) vyplýva, že ide o vypratanie nehnuteľností zo strany „rodiny I.“ a že aj táto skutočnosť svedčí o tom, že žalovaní v 2. až 4. rade tieto nehnuteľnosti užívali. Podľa názoru odvolacieho súdu táto skutočnosť nepreukazuje užívanie sporných nehnuteľností v rozhodnom období žalovanými v 2. až 4. rade, keďže žalovaní v 1. a 2. rade ako rodičia majú okrem plnoletých dcér, t. j. žalovaných v 3. a 4. rade, ďalšie dve maloleté deti, čo vyplýva aj zo zápisnice o pojednávaní vo veci sp. zn. 15P/4/2022. Z tohto pohľadu potom použitie slovného spojenia „rodina I.“ nemôže bez ďalšieho jednoznačne preukazovať, že právny zástupca žalovanej v 1. rade ako pisateľ e-mailu mal jeho použitím na mysli aj žalovaných v 2. až 4. rade.

26. Odvolacou námietkou žalobcov bol aj argument o tom, že výzvu na vypratanie nehnuteľností (č. I. 14 - 15 spisu) prevzali všetci žalovaní, t. j. v 1. až 4. rade na adrese I. XXXX/XX, J. – K. K., čo znamená, že žalovaní sa tam fakticky zdržiavali. Na tomto mieste je však potrebné zdôrazniť, že výzva nebola žalovaným doručovaná do vlastných rúk, a teda výzvy určené všetkým žalovaným mohla prevziať jedna osoba, čo evokuje aj voľným a laickým okom poznateľná totožnosť podpisu na všetkých doručenkách.

27. Poukazujúc na odvolaciu námietku žalobcov v 1. a 2. rade odvolací súd konštatuje, že posudzovanie majetkových pomerov strán sporu a ich sociálnej situácie nie je v zmysle § 257 CSP jediným kritériom, pri ktorom prichádza do úvahy aplikácia označeného ustanovenia.

28. Výnimočnosť situácie a dôvody hodné osobitného zreteľa v danom prípade tkvejú v tom, že žalovaní v 2. až 4. rade sa ako rodinní príslušníci ocitli v situácii, keď žalovaná v 1. rade odmietla vypratať sporné nehnuteľnosti a odovzdať ich žalobcom v 1. a 2. rade, ktorí ich nadobudli na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený pod V-3608/2017. Práve žalovaná v 1. rade bola predtým výlučnou vlastníčkou uvedených nehnuteľností a tieto napokon žalobcom odovzdala, o čom svedčí Odovzdávací a preberací protokol zo dňa 20.06.2023. Vzhľadom na predchádzajúci právny vzťah žalovanej v 1. rade k predmetným nehnuteľnostiam a ňou využitý prostriedok právnej ochrany (žaloba o určenie vlastníckeho práva a o určenie neplatnosti právneho úkonu) ani nie je zrejmé, akým spôsobom by žalovaní v 2. až 4. rade mohli prispieť k ich vyprataniu o to viac, že nie je zjavné, aby v čase vedenia tohto sporu nehnuteľnosti užívali, v rodinnom dome bývali, resp. ho občasne užívali alebo aby nehnuteľnosti využívali na uskladnenie svojich osobných vecí. Takto, ale inými slovami odôvodnil súd prvej inštancie napadnutý III. výrok uznesenia, keď za použitia § 257 CSP nepriznal žalobcom v 1. a 2. rade voči žalovaným v 2. až 4. rade náhradu trov konania.

29. Súdu prvej inštancie potom nemožno vytknúť, že by náležite vo svojom rozhodnutí nezohľadnil okolnosti, ktoré dôvodujú nepriznanie náhrady trov konania úspešným žalobcom, ktorí vzali žalobu späť z dôvodov na strane žalovaných, ktorí po podaní žaloby predmetné nehnuteľnosti vypratali.

30. Podľa odvolacieho súdu ťarchu trov konania nemôžu znášať žalovaní v 2., 3. a 4. rade, keďže nemali právnu istotu vo vlastníckych vzťahoch žalovanej v 1. rade voči terajším žalobcom, a to i vzhľadom na súdne konanie o určenie vlastníckeho práva sp. zn. 9C/22/2018, ktoré bolo právoplatne skončené

29.10.2021 a ktorého stranou sporu bola len žalovaná v 1. rade ako žalobkyňa a žalobcovia v 1. a 2. rade ako žalovaní.

31. Súd prvej inštancie v dôsledku späťvzatia žaloby konanie zastavil z dôvodov na strane žalovaných, ktorí predmetnú nehnuteľnosť vypratali po podaní žaloby, avšak bez prihliadnutia na ostatné okolnosti prípadu nemožno uzavrieť, že žalobcovia v 1. a 2. rade majú z titulu formálneho úspechu vo veci voči žalovaným v 2., 3. a 4. rade nárok na náhradu celých trov konania.

32. Na základe uvedeného odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III. o trovách konania medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovanými v 2., 3. a 4. rade, v spojení s opravným uznesením, ako vecne správne postupom podľa § 387 CSP.

33. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 257 CSP. Aj pri rozhodnutí o týchto trovách konania bolo potrebné zohľadniť vyššie uvedené špecifické okolnosti prípadu. Žalobcovia v 1. a 2. rade boli v odvolacom konaní neúspešní. Žalovaní v 2., 3. a 4. rade boli síce v odvolacom konaní úspešní, avšak odvolací súd im náhradu trov konania nepriznal práve s ohľadom na všetky okolnosti podľa ust. § 257 CSP, aj keď v odvolacom konaní dosiahli potvrdenie napadnutého výroku uznesenia. Navyše žalované v 3. a 4. rade nie sú zastúpené právnym zástupcom, k odvolaniu žalobcov sa nevyjadrili a žiadne trovy v konaní im ani nevznikli.

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).